

z části po svém manželovi a z části je koupivši, půjčila žalovanému, dokud pro ni pracoval (§§ 973 a násl., 1435 obč. zák.). Žalovaný nepopřel, že předměty má, popřel jen, že mu byly žalobkyní půjčeny, a tvrdil, že je sám koupil. Nižšími soudy však byl zjištěn opak, že je měla žalobkyně po svém manželovi a z části je sama koupila. K opodstatnění žaloby o vrácení půjčených předmětů, pominul-li důvod míti je na základě půjčky, netřeba důkazu vlastnictví. Stačí průkaz, že pominul důvod podržení (půjčka). Žalobkyně tedy nepotřebovala dokazovati vlastnictví ani k předmětům, které měla po manželovi, ani k předmětům koupeným. Nepadá tedy na váhu, zda odvolací soud přiznává žalobkyni nárok na vydání též i z důvodu dědictví a zda v tom směru byly po minuty důkazy o tom, že žalobkyně oněch předmětů nezdědila. Neprávem vytýká dovolatel také rozpor se spisy podle §u 503 čís. 3 c. ř. s. proto, že odvolací soud vychází z předpokladu, že žalobkyně neopírá svůj nárok o dědictví po svém manželovi. Nerozhoduje, zda opírá jej snad též o dědictví, opírá-li jej mimo to i o to, že z půjčky od ní žalovaný již nemá práva, by podržel sporné věci. To žalobkyně v žalobě učinila.

Konečně vytýká dovolatel mylnost právního názoru, že nelze započítati jeho vzájemnou pohledávku za živení na žalobní nárok na náhradu sporných věcí a že jest řízení vadné proto, že o vzájemné pohledávce nebyly provedeny důkazy. Žalobkyně domáhala se žalobou, aby jí žalovaný vydal věci nebo zaplatil jejich hodnotu 20.000 Kč. Tento eventuální žalobní návrh byl v pravdě prohlášením ve smyslu §u 410 c. ř. s., že se žalovaný zaplacením 20.000 Kč může vyhnouti vydání věci. Že žalobní návrh měl tuto povahu, plyne již z toho, že by byla žalobkyně měla nárok na náhradu teprve, nebyly-li vydány věci (§ 368 ex. ř.) nebo bylo-li splnění znemožněno (§§ 912 a 1323 obč. zák.). Toho žalobkyně v žalobě ani netvrdila. Ani prvý soud neposuzoval žalobní žádání o náhradu 20.000 Kč jako nárok žalobní, pokládaje za předmět sporu pouze vydání věci. Ovšem nebyl pak prvý soud oprávněn snížití výkupné. Odvolací soud právem zdůrazňuje tuto povahu žádání, ježto předmětem sporu je pouze vydání věci a žádáním případné náhrady 20.000 Kč mělo býti žalovanému pouze umožněno, by uspokojil žalobkyni. Nejde tu o obligaci alternativní podle §u 906 obč. zák., nýbrž o závazek s jedním předmětem plnění, ale s možností výkupu (alternativa facultas). Nemá-li tedy žalobkyně pohledávku 20.000 Kč a není-li tato předmětem sporu, má žalovaný pouze možnost vykoupiti se zaplacením náhrady ze závazku k vrácení věci (srovnej Krainz-Ehrenzweig: System 5. vydání II. díl str. 12, Neumann: Komentář k c. ř. s. k §u 410 a téhož komentář k exekučnímu řádu str. 75), a nemůže namítati vzájemnou peněžitou pohledávku k započítání na nestejnorodý nárok na vydání věci (§§ 1438, 1440 obč. zák.).

Čís. 6878.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

V otázce svolání valných hromad jsou pro rejstříkový soud jediné směrodatnými platně zapsané stanovy.

Zákon neobsahuje ustanovení, z něhož by bylo nutně dovozovati, že by se valná hromada nemohla konati i jinde než v sídle družstva.

(Rozh. ze dne 9. března 1927, R I 1163/26.)

Do usnesení mimořádné valné hromady družstva podalo několik jeho členů stížnost, ježto prý mimořádná valná hromada nebyla řádně svolána a jednání její bylo vedeno stranicky. Soud první stolice stížnosti nevyhověl. **D ů v o d y:** Pokud stížnost směřuje proti tomu, že valná hromada ze dne 27. června 1926 nebyla řádně dle stanov svolána, poukazuje se k tomu, že ve firemně ověřeném protokolu o valné hromadě jest zjištěno, že všichni členové společenstva k valné hromadě pozváni byli, v opovědi ze dne 29. července 1926 a ve zvláštním vyjádření na vyzvání soudu podaném ze dne 6. září 1926 představenstvo družstva potvrdilo, že valná hromada ze dne 27. června 1926 byla řádně dle §u 13 stanov svolána dopisy sedm dní před jejím konáním na poštu danými s udáním pořadu jednání tak, že stížnost v tom směru není odůvodněna. **R e k u r s n í s o u d** napadené usnesení potvrdil. **D ů v o d y:** Hospodářská a výrobní společenstva jsou podle §u 12 zákona ze dne 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. způsobilá samostatně pod svou firmou práv nabývati a se zavazovati. Rejstříkovému soudu jakožto takovému přísluší působnost ohledně těchto společenstev jen ve směrech zákonem stanovených a to hlavně ve příčině zápisů do společenstevního rejstříku. Soud rejstříkový v napadeném usnesení správně vyslovil neodůvodněnost stížnosti obou nynějších rekurentů a také řádně a dle zákona usnesení to odůvodnil. Pokud rekurenti poukazují na usnesení jedné z valných hromad — blíže ji neuvádějíce, — o vyvěšení a publikování oznámení o valné hromadě i v jednom denním listě a vyvěšení v sídle družstva, jest poukázati k tomu, že jediné směrodatnými pro otázku svolání valných hromad mohou býti pro rejstříkový soud platně zapsané a tedy závazné stanovy (společenstevní smlouva, §§ 8 a 9 cit. zák.). Podle §u 13 odst. 2 stanov děje se pozvání členů družstva dopisy doručenými poslem neb odevzdanými na poštu alespoň 7 dní před konáním valné hromady. Vyhovění čl. 13 stanov v tomto směru bylo též při valné hromadě ze dne 27. června 1926 konané konstatováno. Rejstříkovému soudu byl v tom směru předložen opis protokolu o této valné hromadě dle §u 16 stanov podepsaný a podle §u 18 min. nař. ze dne 14. května 1873 č. 71 ř. zák. potvrzený. Tím prokázána též oprávněnost ku žádání za zápisy v opovědi žádané do společenstevního rejstříku podle posléz citovaného §u 18 min. nař. čís. 71/1873 ř. zák. Okolnost, zda člen K., jenž se valné hromady zúčastnil a také jest podepsán na presenční listině, žádal za protokolování sdělení, že nebyl prý pozván k valné hromadě, a bylo-li mu vyhověno, jest pro věci rejstříkové bez významu, neboť jednak o obsahu protokolu rozhodují dotyčné orgány společenstevní, jednak zmíněnou okolností není vyvráceno, že pozvání

k valné hromadě stalo se způsobem ve stanovách předepsaným a při valné hromadě konstatovaným.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud, prozkoumaj spisy, neshledal, že by napadené usnesení, jímž bylo potvrzeno usnesení rejstříkového soudu, bylo ve zřejmém rozporu se zákonem nebo se spisy, anebo že by bylo stíženo zmatečností. Není tu proto podmínek Šu 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. z. a nemohlo býti dovolacímu rekursu vyhověno. Pokud rekurent nově uvádí, že se valná hromada nekonala v sídle družstva, stačí poukázati k tomu, že ani zákon, ani stanovy neobsahují předpisu, z něhož by bylo nutně dovozovati, že se valná hromada nemohla konati také v jiném místě.

Čís. 6879.

Vyhradil-li si soudce, vyhlásiv ve věci nepatrné rozsudek v přítomnosti obou stran, že určí útraty v písemném vyhotovení, nestává se výrok o útratách vůči stranám účinným již vyhlášením rozsudku, nýbrž teprve doručením písemného vyhotovení.

(Rozh. ze dne 9. března 1927, R I 149/27.)

Soud první stolice povolil exekuci ku vydobytí útrat rozsudku ve věci nepatrné, rekursní soud exekuční návrh zamítl, ježto při ústním vyhlášení rozsudku nebyla vyhlášena výše přisouzených útrat, aniž byl dosud stranám doručen písemný rozsudek.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Soudce vyhlásil sice rozsudek v přítomnosti obou stran, neprohlásil však při tom, kolik útrat jest strana ve sporu podlehnuvší povinna zaplatiti straně zvítězivší, nýbrž vyhradil si, určiti útraty sporu teprve v písemném vyhotovení rozsudku. V důsledku toho nemohl se výrok o útratách sporu podle Šu 452 c. ř. s. státi vůči stranám účinným již vyhlášením rozsudku, nýbrž bylo třeba doručení písemného vyhotovení, poněvadž podstatná část jeho, totiž výše útrat, nebyla vyhlášena.

Čís. 6880.

Obchodvedoucí jest obchodním pomocníkem podle zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.

Pensijní pojištění.

Podle zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. na rok 1907 nebyla zaměstnavateli uložena povinnost, by přihlašoval zaměstnance